

Горленко В. М.,
аспірант Інституту інформаційних технологій
і засобів навчання
НАПН України

РОЗУМІННЯ ПОНЯТТЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ІГРАШКИ В СУЧАСНІЙ ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

Незмінним супутником дитинства виступає іграшка, яка підпадає під вплив конкретних історичних умов кожної епохи. Її спеціально створюють дорослі для виховання та розвитку дитини, забезпечення її входження в соціальні відносини. В умовах розвитку інформаційно-комунікаційних технологій є поширеним використання саме електронних іграшок в педагогічному процесі в дошкільному закладі.

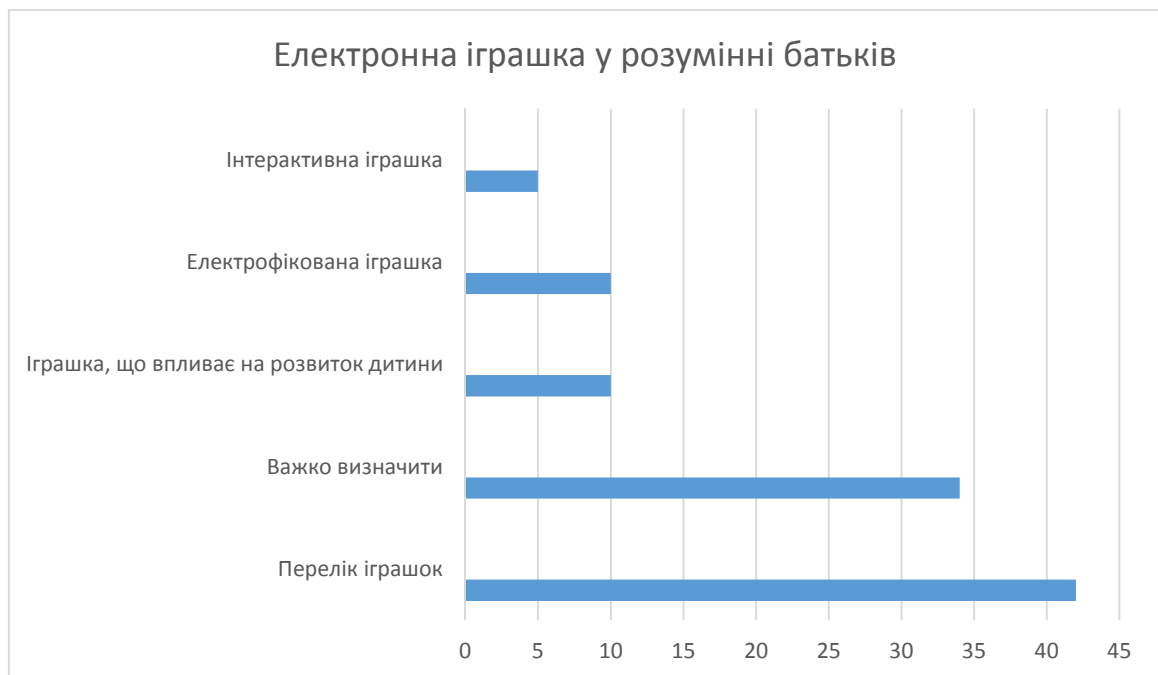
Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в дошкільній освіті відбувається з врахуванням особливостей розвитку дітей дошкільного віку. Використання електронної іграшки як засобу ІКТ в дошкільному віці на думку дослідників перспективне та потребує подальших досліджень, що також вимагає уточнення розуміння поняття «електронної іграшки».

Серед науковців існує думка, що «електронною» є іграшка, що містить автономний мікропроцесор та керується комп'ютером (Новосьолова С., Реуцька Н.). В педагогічній теорії таке бачення частково підтримують Бурова А., Поніманська Т. На думку Бурової А., іграшки, створені із застосуванням мікропроцесорів є електронними. Поніманська Т. розглядає електронні іграшки як іграшки на комп'ютерній основі при цьому виділяє окремо іграшки на електронній елементній основі. Розглядаючи вплив сучасних інтерактивних іграшок, Смірнова О. ототожнює їх з електронними («оснащені електронним обладнанням»). В англійській літературі є поширеним вживання поняття цифрової іграшки.

Зазначимо, що подібне трактування електронної іграшки має певні спірні моменти. Застосування мікропроцесорів у створенні іграшки є технічним обґрунтуванням для визначення її електронною. Визначення цього моменту можливе за умови розбору іграшки на її складені частини, що в подальшому може зробити використання іграшки неможливим. Не зовсім коректним є визначення електронної іграшки як на комп'ютерній основі, адже комп'ютер є мікропроцесорною технікою. Використання визначення «цифровий» свідчить про класифікацію іграшок за принципом побудови і дії.

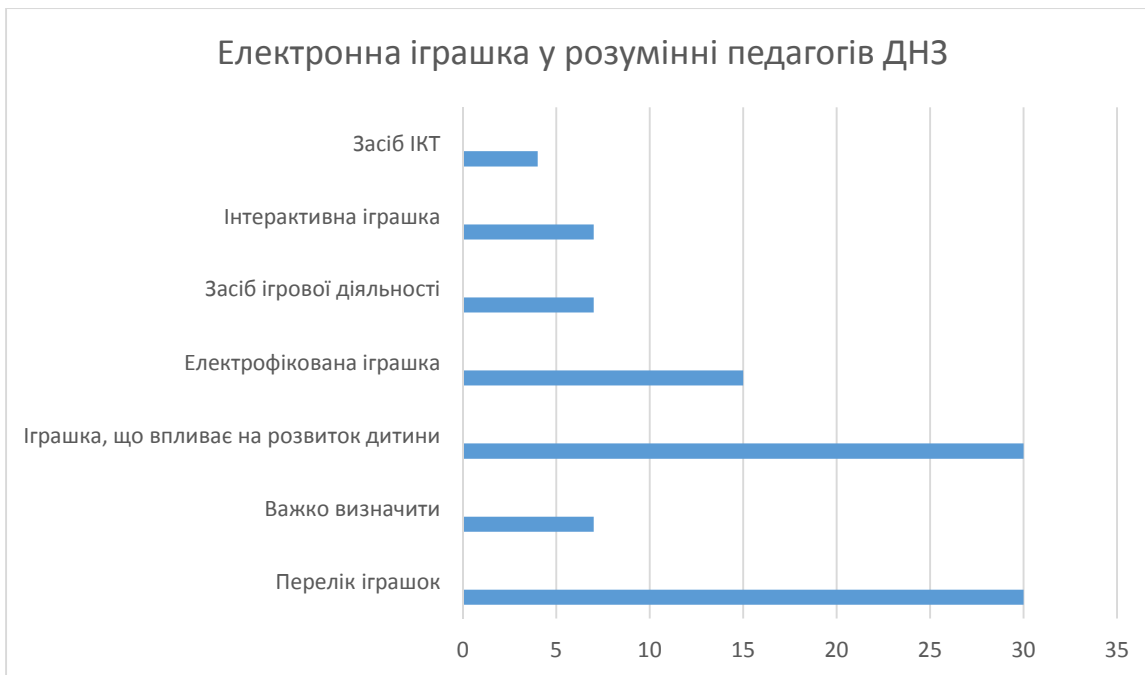
Широке, загальне трактування «електронної іграшки» науковцями впливає на розуміння цього поняття безпосередніми учасниками навчально-виховного процесу в дошкільному закладі: батьків і педагогів. В ході дослідження, проведеного на базі дошкільних закладів міста Бердичева були отримані наступні дані. Більшість батьків, що становило 42%,

обмежилися простим наведенням прикладів іграшок. Ще 34% батьків зазначили, що "важко визначити" або "не знаю". Проте 24% опитаних батьків у відповідях на дане питання звертали увагу на технічну сторону ("містить елемент живлення", "працює від струму або на батарейках", "приводиться в дію електронною схемою"), розвивальний вплив на дітей ("розвиває інтелект", "змушує глибоко мислити", "допомагає в розвитку", містить "розвиваючі ігри чи програми"), а також інтерактивність ("відповідає на питання", "вміє щось робити самостійно"). Інфографіка опитування батьків представлена на малюнку1.

Мал. 1 Визначення електронної іграшки батьками (у %)

Хоча 22% педагогів і зазначили, що використовують електронні іграшки в навчально-виховному процесі, нас цікавило також, що розуміють під електронною іграшкою вихователі. Були отримані наступні результати: 30% респондентів дали перелік іграшок, 7% не змогли визначитися, 63% надали відповіді, зупиняючись на різних можливостях даних іграшок ("іграшка, що розвиває мислення, допитливість", "сприяє всебічному розвитку" – 30%, "для функціонування потрібен струм або батарейки" – 15%, засіб ігрової діяльності" – 7%, "вміють діяти відповідно вказівок або натискання певних кнопок" – 7%, "допомагають освоїти інноваційні технології" – 4%).

Мал. 2 Визначення електронної іграшки педагогами ДНЗ (у %)

Зазначимо, що електронна іграшка - це електронний пристрій (Гершунський Б. [1, 6]), який в той же час відповідає критеріям іграшки. З технологічної точки зору електронна іграшка являє собою сукупність електричних, електронних та механічних компонентів. На даний момент проблематично одразу розпізнати електронну іграшку. Це зумовлено наступними причинами:

1. досить важко візуально робити розпізнання між різними типами пристроїв. наприклад, як між електричними та електронними пристроями: навіть якщо раніше ми користувалися пристроями і знали, що вони електричні, це не означає що в наш час, в середині нього не використовується електронний компонент в якості допоміжного засобу. Тому досить часто, для того щоб точно сказати чи можна віднести дану іграшку до електронних - потрібно розбирати її на частини.
2. іграшки зазвичай є завершеними інженерними продуктами, враховуючи поточний рівень індустрії та тенденції до спрощення зовнішніх інтерфейсів, не сильно дозволяють робити судження про внутрішній вміст. [2]

В принципі, електронними пристроями вважаються ті, які можуть керувати струмом таким чином, щоб додавати певну значущу інформацію до цього струму. Тобто, якщо ми підозрюємо деяку обробку інформації в роботі іграшки - то можемо говорити про те, що ця іграшка є електронною.

Список використаних джерел

1. Гершунский Б. С. Основы электроники / Борис Семенович Гершунский. – Киев: Вища школа, 1977. – 344 с.
2. Lowe D. What Is the Difference between Electronic and Electrical Devices? [Электронный ресурс] / Doug Lowe – Режим доступа до ресурсу: <http://www.dummies.com/how-to/content/what-is-the-difference-between-electronic-and-elec.html>.